

HETTULA OY, KITILÄ

Hettulat Kitilästä

Kitilässä on miltei mahdotonta liikkua näkemättä Hettula Oy:n motiivimaalattuja matalahyttisiä Volvoja. Näyttävien autojen taustalla toimii pian 60-vuotias yritys, jota Pertti Hettula perheineen vetää.

Pertti Hettula pitää poikiensa kanssa perheyhteyden pyörät pyörimässä ja laitteet toiminnassa. Kuvassa Tuomas ja Pertti Hettula.

Kitilä on Lapin kasvukeskusta ja siellä on **Pertti Hettulan** mielestä hyvä asua ja toimia yrittäjänä. Kitilä on muuttovoittainen kunta pohjoisen muuttotappioiden kuntien keskellä. Kun muualta lakkautetaan kouluja, niitä laajennetaan Kitilässä. Kaivos työllistää pysyvästi kaikkiaan noin 800 ihmistä ja matkailu sesonkiaikaan parisentuhatta. Tällä hetkellä kunnassa asuu 6 300 henkeä. Jätteen kuljetuksiin ja käsittelyyn keskittyneen Hettula Oy:n kalustomäärä ja toiminta ovat kasvaneet tasaisen varmasti viime vuosikymmenten aikana, kuten koko Kitilän elinkeinoelämäkin. Roska- ja vaihtolava-autokalustoa täydentävät myös hinausautot sekä tuoreimpana tulokkaina paineeturiauto ja moderni kuivaimuauto. Autoista uusin on HUP-5 kilvitetty hinausauto. Pertti Hettula toteaa, että niin matkailu kuin alueen kaivostoimintakin tekevät hyvää sekä suoraan että välillisesti myös paikalliskuljetuksia hoitavalle kuljetusyritykselle.

Maisemia läheltä. Hettulan autojen ulkonäkö on asia, jonka pistää ensimmäisenä mieleen ja joka yleensä mainitaan aina, kun heidän kalustostaan puhutaan. Haastellaan siis se asia heti aluksi alta pois. Hettula kertoo, että ensimmäinen heidän motiivimaalattu autonsa oli edelleenkin talossa oleva -99-mallinen Volvo-pakkari. Maalauksen autoon ja pakkariin tehtiin **Takaraution Kimmo**, joka on maalanut sittemmin kaikki Hettulan autot. 18 vuotta sitten

maailman miehenä ja joka yleensä mainitaan aina, kun heidän kalustostaan puhutaan. Haastellaan siis se asia heti aluksi alta pois. Hettula kertoo, että ensimmäinen heidän motiivimaalattu autonsa oli edelleenkin talossa oleva -99-mallinen Volvo-pakkari. Maalauksen autoon ja pakkariin tehtiin **Takaraution Kimmo**, joka on maalanut sittemmin kaikki Hettulan autot. 18 vuotta sitten

» **Kaikissa autoissa on hyvät ja huonot puolensa, mutta Volvo on hoitanut jälkimarkkinoinnin hyvin.**

maalattu Volvo näytti aikanaan varsin hienolta roska-autolta, mutta uusinta autoa katsellessa on helppo huomata kuinka taiteilijan kyvyt ovat kehittyneet liki parinkymmenen vuoden aikana eteenpäin.

Autojen pintoja koristavat pääsääntöisesti Lapin teemat. Maisemia, ruskaa, eläimiä ja tietenkin Lapin väkeä luonnollisissa toiminnoissa. Tarkemmin kuvia katsoessa niistä saattaa löytää tuttuja kasvoja julkisuudesta sekä huumoria,

Autojen Lappi-aiheisissa maalauksissa saattaa vilahdella julkisuudesta tuttuja hahmoja. Tarkakatsaisimmat löytävät kuvista hauskoja pieniä yksityiskohtia.

joka on hauska piilotettu kuviin. Kuvia katsellessa tulee mieleen, että osaatko Lapissa asuvat itse nauttia alueen luonnosta ja rauhasta? Vai onko se liian lähellä, kun sen keskellä on elänyt koko elämänsä. Pertti kertoo luonnon olevan ainakin hänelle ja hänen vaimolleen tärkeä asia elämässä. Useamman kerran vuodessa he vaeltavat erämaahan päiviä viettämään laatu-aikaa, matkapuhelimen tavoittamattomiin.

”Toukokuun alussa oltiin vaeltamassa viiden päivän ajan hiihtämällä Halttila. Viimeisenä aamuna pyrytti lunta 25 metriä sekunnissa, kun lähdettiin hiihtämään kämpältä pois päin”, Pertti kertoo viimeisimmästä vaelluksestaan vaimonsa kanssa.

Viime vuosituhanelta peräisin olevalla, ja taloon uutena hankitulla FM12:lla ei ole juuri rahallista arvoa, mutta käyttöarvoa senkin edestä. Ehkä ikäisekseen siistein ja hyväkuntoisin pakkari Suomessa?

Ripaus huumoria etelänmiehille ja -naisille ruskamaisemien ohessa.

» Kimmo Takaraution maalaamista pohjoisen maisemista on tullut perinne Hettulan autoissa.

Volvolla vuodesta 1961. Kaluston rungon muodostavat kaksi-, kolme- ja neliakseliset FM-Volvot. Ensimmäinen kuorma-auto Pertin isällä, **Erkki Hettulalla**, oli vuonna 1959 käytettynä hankittu Austin. Parin vuoden päästä lähettiin katsemaan vähän tuoreempaa vaunua Rovaniemelle. Volvoja myyvän **Ville Rauman** autoliikkeessä Erkki oli katsellut käytettyjä autoja, mutta autokauppias ehdotti kuitenkin uutta autoa. Erkki oli kysynyt, että miten sellainen uusi auto maksetaan näillä töillä. Rauma oli sanonut, että mene sillä uudella Volvolla kysymään töitä eräältä voimalaitostyömaalta, niin hän soittaa sinne etukäteen. Niillä töillä Volvo saatiinkin maksettua kohtuullisessa ajassa, eikä Erkin tarvinnut miettiä minkä auton hän seuraavaksi hankkisi. Hettulassa ajetaan edelleenkin, nyt 56 vuotta myöhemminkin, Volvoilla.

Erkin ensimmäisestä Volvo-kaupasta jäi mukava muisto, vaikka se ei enää vaikutaakaan merkivalintaan. Pertti toteaa, että jälkimarkkinointi on se, millä merkissä on pysytty. Takuuasiat hoidetaan järjestäen ilman pilkunviilautta. Hän näkee

asian myös niin päin, että jos aina olisi ostettu se auto, joka olisi sillä kierroksella halvin, olisi pihassa monen merkkisiä autoja, muttei mihinkään pitkiä ja hyviä suhteita. Lähin Volvo-huolto on Rovaniemellä parin tunnin ajomatkan päässä. Huoltoja Volvon huoltomiehet tosin käyvät tekemässä Hettulan hallinnalla tarvittaessa samalla, kun käyvät kaivoksella huoltamassa työkoneita.

”Joskus jopa soittavat Volvolla ja kysyvät, että onko mitään huoltoja tai korjauksia tulossa, kun huoltomiehet tulevat Kittilään parin päivän päästä. En tiedä onko Volvo auton parempi vai huonompi kuin muut, mutta meille se on kokonaisuutena hyvä tuote”, Pertti Hettula tiivistää.

Miljonääripakkari. Ulkona pihan reunassa seisova vuoden 1999-mallinen kaksiakselinen, pakkarilla varustettu Volvo FM on varmasti maininnan arvoinen roska-auto. Mallimerkintä FM12 tuntuu huumorimelessä maskiin laitetulta. Pertti Hettula vahvistaa, että kyllä se on 12-litraisella moottorilla oleva 380 hevosvoiman tehoversio. Auto otettiin tuolloin tar-

Disab'in valmistama tyypitetty kuivaimuri on varustettu 12 kuution säiliöllä. Hettuloiden mukaan imuteho on sen verran suuri, että käyttö vaatii erityistä huolellisuutta.

...pisin jätteen keräilylenkki on 1 400 kilometriä. Yhteen jätepuristimen vaihtoon voi joutua ajamaan yli 500 kilometriä...

koituksella isommalla moottorilla, koska sen katsottiin tuovan autolle pidemmän käyttökaaren. Nyt 18-vuotiaana auto toimii kesät vara-autona ja talvella sesonkiaikaan sillä edelleen kerätään roskaa. Pertti yllyttää vilkaisemaan sisälle. Ohjaamohan näyttää, jos nyt ei uudelta, niin uskomattoman siistiltä ja ehjältä tämän ikäiseksi roska-autoksi. Manuaalivaihteisto oli tuolloin ihan normaali varuste harvemmin asuttujen alueiden roska-autossa. Nyt, kun mittarissa on reilu miljoona kilometriä, Pertti muistelee autolle tehdyn yhden kytkinremontin ja joitain pieniä korjauksia joskus.

”Eihän tällaista autoa kannata antaa vaihdossa. Siitä saisi pari tonnia hyvitystä uuteen, jos sitäkään. Millä me silloin roskaa kerättäisiin, kun uudemmat autot ovat remontissa”, Pertti kysäisee hymyillen.

Kolmas sukupolvi vahvasti mukana.

Päällirakenteina on niin koukkua, vaijerilaitetta kuin pakkariakin. Vaihtolavalaitteina autoissa ja nostureissa näkyy Hiab Multiliftin tuotteita, paitsi uusin nosturi, joka on Palfingerin 19-tonnimetrinen. Kaupanteko oli VTA:n kanssa **Tuomas Hettulan** mukaan helppoa ja vaivatonta, joten päätettiin kokeilla uutta merkkiä.

ADR-tyypitetty kuivaimuauto. Ruotsalaisen Disabin valmistama, 12-kuutioisella säiliöllä varustettu kuivaimuri on asennettu neliakselisen Volvo FMX:n päälle. Se on suomen ensimmäinen ADR-normit täyttävä tyhjiöimulaite. Tyhjiöimurin käyttökohteiden kirjo on varsin laaja, teollisuudesta esimerkiksi rakennusten saneerauksiin. Sillä voidaan imeä eri materiaaleja tehokkaasti kohteista, joista niiden poisto olisi muutoin vaikeaa ja työlästä. Laitteen imuteho on huippuluokkaa. Pertin mukaan se imee käytännössä kaiken, mikä vaan mahtuu menemään kuuden tuuman letkua pitkin säiliöön, mikä kuvaa hyvin sen tehoa. ADR-tyypitys lisää käyttökohteita normaaliin kuivaimuautoon verrattuna entisestään.

Pertti kertoo antaneensa pojilleen, Tuomakselle ja Erkille, osan kuljetusyrityksen tehtävistä hoitoon. Esimerkiksi kaluston hankinta on jo nuoremman polven hoidossa.

Kuljetusten ohella Hettula Oy hoitaa jätteenkäsittelyasemaa Kittilässä. Asemalle kerätään metallia, lasia ja paperia isosta osasta Länsi- ja Pohjois-Lappia. Asemalta jäte lähtee eteenpäin tasaisin väliajoin. Talousjäte toimitetaan muun muassa polttoon Ouluun. Terminaalien välisiä kuljetuksia Hettulat eivät hoida

Tuore nosturi on Palfinger 19.001. Nosturilava on kiinni auton rungossa lisälukoilla. Nosturilavalle otetaan esimerkiksi syvä-keräyssäiliötä tyhjennettäessä toinen kannellinen lava.

itse, vaan yhteistyökumppani kuljettaa eri jakeet eteenpäin Kittilästä.

Välimatkat ovat pitkiä pohjoisessa myös jätteen keräilyssä. Hettulan pisin keräyslenkki on 1 400 kilometriä. Kyseinen lenkki ajetaan nosturilla varustetulla autolla täysperävaunu perässä. Reitillä kierretään keräämässä syväkeräyssäiliöt Luosto-Ivalo-Karigasniemi-Näätämo-reitillä. Vastaavasti pisin jätepuristimen tyhjennysreissu tehdään Kilpisjärvelle. Matkaa kertyy mennessä tullen 540 kilometriä – tyhjä puristin viedään paikalle luonnollisesti jo mennessä. [K]

